

**ÓZBEKISTAN RESPUBLIKASI JOQARI BILIMLENDIRIW ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRLOGI**

**BERDAQ ATINDAĞI
QARAQALPAQ MÁMLEKETLIK UNIVERSITETI**

«TASTÍYIQLAYMAN»

Berdaq atındağı Qaraqalpaq
mámleketlik universiteti rektori

prof. A. Reymov

2024 jil

KÁSPIY (DÓRETIWSHILIK) IMTIXAN DÁSTU'RI

HÁM BAHALAW KRITERIYALARI

“Qálem súwret”, “Kompozitsiya” pánleri

60210500 - Reñli súwret (dáskekli) bakalvriat tálim baǵdarı

Nókis-2024

Dástúr universitet ilimiy-metodikalıq keńesinde kórip shıǵılǵan hám maqullanǵan.

_____ 2024 ____ jılдаǵı _____ sanlı jıynalıǵı protokolı.

Dúziwshiler:

- **Q. Xojamuratov**

Kórkem óner kafedrası w.w.a. docenti

- **J. Abatov**

Kórkem óner kafedrası úlken oqıtıwshısı

Pikir bildiriwshiler: - Ğ. Mambetqadirov

NMPI «Súwretlew óneri hám injenerlik grafika» kafedrası
baslıǵı PhD

- **X. Alyaminov**

QMU «Arxitektura» kafedrası baslıǵı p.i.k.

KIRISIW

60210500 - Reñli súwret (dáskekli): reñli súwret tálim baǵdarı boyınsha oqıtılatuǵın pánlerdiń aktuallıǵı, jámiyetti demokratiyalastırıw hám bazar ekonomikası principiari tiykarında reformalawdaǵı áhmiyeti hám ornı ashıp beriledi.

60210500 - Reñli súwret (dáskekli): reñli súwret tálim baǵdarı boyınsha kásiplik (dóretiwshilik) imtixan programması hám bahalaw kriteriyalarında bul jónelistiń kúndizgi formasına oqıwǵa kirisiw boyınsha kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlar tapsırmaların orınlaw hám olardı bahalaw kriteriyaları tártibin belgileydi. "Qálem súwret", "Kompozitsiya" pánleri boyınsha dúzilgen bul sınaq programma kriteriyalarınń quramalıǵına qoyılatuǵın talaplar tiykarınan qánigelestirilgen kórkem-óner mektepleri hámde mektep-intematlarında oqıtılatuǵın pánler hám programmalarında belgilengen wazıypaladı óz ishine aladı.

Respublikamızda kórkem bilimlendiriw tarawında reformaların jánede tereńlestiriw, maman qánigeler tayarlaw boyınsha, olardıń kásiplik qásiyetlerin rawajlandırıw, sonıń menen birge, abituriyentlarda reñlisúwret (dáskekli) tarawı túrlerinen kelip shıǵıp súwretleytuǵın kórkem-ónerdegi kásiplik uqıp, ámeliy kónlikpelerdiń qalıpleskenlik hám dóretiwshilik iskerlikke beyimlilik dárejesin anıqlawǵa qaratılǵan.

1. Abituriyent bilimine qoyılatuǵın talaplar

60210500 - Reñli súwret (dáskekli): reñli súwret tálim baǵdarı boyınsha kúndizgi tálim formasına oqıwǵa kiretuǵın abituriyentlar kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlar "Qálem súwret" hám "Kompozitsiya" pánlerinen tapsıradı.

"Qálem súwret" páninen "Adam portreti qolları menen" stilistik fonda qoyıladı. Abituriyent adam portretin qolları menen islew arqalı onıń sırtqı kórinisi jaǵdayına hámde gewdesiniń anatomic dúzilisine itibar qaratıwı kerek. Bunnan tisqari gewdeniń plastic sheshimine hamde onıń harakterlerin ashıp beriwı, saya-jariq, jeńil túsler beriwı hám sol arqalı qálemsúwret boyınsha izbe-izlikke ámel etiw, dóretiwshilik jumısı orınlawda itibar menen joqarı estetik did tiykarında tolıq jumaqlanǵan jaǵdayǵa jetkeriwı talap etiledi

. Kásiplik dóretiwshilik) imtixanda "Qálem súwret " páninen ámeliy jumısı orınlaw ushın 160 minut waqıt ajratıladı.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixanda abituriyent tárepinen orınlangan ámeliy jumıs tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

N.d.	Imtixan tapsırmaları hám bahalaw kriteriyaları	Ball
1.	Qalemsúwret páni boyınsha ámeliy júmıs	Jámi 63 ball
	Natiuraniń kompozicion jaylasıwı	7 ball
	Proporciyalardıń durıs tabılıwı	7 ball
	Rakurs kórinisiniń tabılıw dárejesi	6 ball
	Natura bólekleriniń óz-ara salıstırmalı jaylasıwı	6 ball
	Jarıqlıq hám sayanı isleniw sheberligi	6 ball
	Plastik anatomıyanıq adam gewdesine mashlıǵı	6 ball
	Súwrettiń naturaǵı uqsaaǵanlıǵı hám xarakter tabılǵanlıǵı	6 ball
	Naturaniń perspektiv jaǵdayı	6 ball
	Naturanıń átraptaǵıl menen baylanıslılıǵı	6 ball
	Qálemsúwrettiń pitkenlik dárejesi	7 ball

"Kompozitsiya" páninen abituriyent berilgen tema boyınsha tapsırmanı maylıboyaw, akvarel, guash, tempera, akrillerdiń birinde islewdi erkin tańlaydı. Kompozitsiya ideyası, mazmunı, mánisi qánigelikke mashlıǵı, kompozitsiya sheshiminiń tema tiykarında tabılǵanlıǵı, kórkem hám ideologik ańlatpada hám reńler járdeminen paydalanıw dárejesi, forma hám plastik sheshiminiń durıs tabılǵanlıǵı, kompozitsion wazıypasındaǵı dóretpe tereńliginiń perspektiv sheshimi, kompozitsiya orayınıń ańlatpalı tabılǵanlıǵı, temanıń mazmunı hám ideyasın ashıp beriwde koloritten paydalana alıwı, kompozitsiyada mazmun, ideyanıń sáwlelendirilgenligi hám tamamlanıw dárejesi sıyaqlı máselelerin kórsetip beriw talap etiledi.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixanda "Kompozitsiya" páninen berilgen tema ushın 160 minut waqıt ajratıladı.

Kásiplik (dóretiwshilik) imtixanda abituriyent tárepinen orınlangan ámeliy jumıs tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı:

N.d.	Imtixan tapsırmaları hám bahalaw kriteriyaları	Ball
1	Kompoziciya páni boyınsha ámeliy júmıs	Jámi 93 ball
	Kompazitsiyanıń formatqa durıs jaylastırılǵanlıǵı	5 ball
	Kompazitsiyanıń tema boyınsha original tabılǵanlıǵı	5 ball
	Dóretpeniń kompazitsiyon ideyalıq mazmunın ashıp berilgenligi	5 ball
	Kompazitsiya ideyası, mazmunı hám qániygelikke maslıǵı	5 ball
	Kórkem hám ideyalıq túsindiriwde reńlerdiń tuwrı paydalanǵanlıǵı	5 ball
	Dóretpe qaharmanınıń obrızlı plastic sheshimi arqalı tabılǵanlıǵı	5 ball
	Súwrettiń tálim jónelisine maslıǵı	5 ball
	Kompazitsiya orayınıń tuwrı tabılǵanlıǵı	5 ball
	Kompazitsiyada jariq hám sayadan paydalanıwdaǵı sheberligi	5 ball
	Kompazitsiyanıń perspektiv jaǵdayı	5 ball
	Kompazitsiyada reńler menen islew waqtında jariqlıq hám sayanıń bir-birine maslıǵı	5 ball
	Kompazitsiyada toq hám ash reńlerdiń tuwrı tabılǵanlıq dárejesi	5 ball
	Kompazitsiyada ıssı hám suwıq reńlerden paydalanıw dárejesi	5 ball
	Kompazitsiyada reńler arqalı átrap penen baylanısqanlıq dárejesi	5 ball
	Kompazitsiyada reńlerdiń óz-ara baylanısı hám ulumalıq dárejesi	5 ball
	Kompazitsiyada reńlerdiń perspektiv ózgeriw jaǵdayı	5 ball
	Kompazitsiyada rakurstan tuwrı paydalanıw dárejesi	5 ball
	Temanıń tema hám mánisiniń ashıp berilgenlik dárejesi	4 ball
	Isleniw sheberligi hám onıń jumaqlanıw dárejesi	4 ball

2. Kásiplik (dóretiwshilik) imtixan ótkeriw tártibi

60210500 - Reńli súwret (dáskekli): reńli súwret tálim baǵdarınıń kúndizgi tálim formasına hújjet tapsırǵan abituriyentlar keste tiykarında belgilengen kúnge ajratılǵan waqt dawamında kompozitsiyadan berilgen tema tiykarında orınlaydı. Qabıl komissiyası tárepinen qalıplestirilgen gruppalar kesiminde kásiplik (dóretiwshilik) imtixan amawlı úskenelestirilgen auditoriyalarda ótkeriledi.

Abituriyentler amawlı tekseriwden ótkerilip, belgilengen tártip qaǵıydalarǵa ámel ete otırıp auditoriyalarǵa kiritiledi.

3. kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlar nátiyjeler boyınsha apellyatsiya tártibi

Abituriyentler kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlardın nátiyjelerine kóre, nátiyjeler daǵaza etilgen kúnden baslap 24 saat ishinde universitet qabıl komiisiyasınıń apellyatsiya keńesine múrajat etiwleri múmkin.

Arzalar tek olardıń bahaları hám dóretiwshilik jumısları menen baylanıslı bolǵan táǵdırde qabıl etiledi, biraq basqa abituriyentlerdiń dóretiwshilik jumısları tuwrısındaǵı shaǵımlar qabıl etilmeydi.

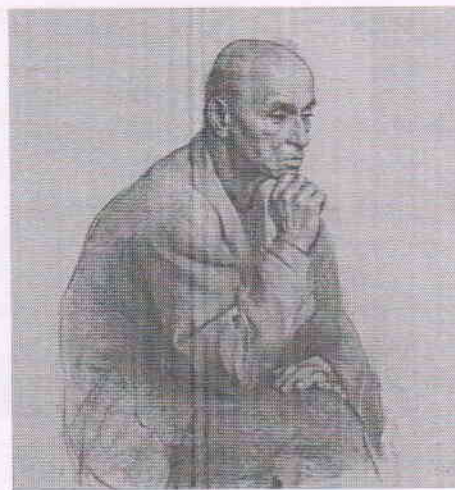
Ka'siqlik (do'retiwshilik) imtixan bag'darlamasi

h'a'm bahalaw kriteriyasina 1- qosimsha

**Qa'lem suwret pa'ni boyinsha kasiqlik (do'retiwshilik) imtixan
metodikaliq ko'rsetpesinen**

ULGI

Waziypa: Portret qolları menen.

Ka'siplik (do'retiwshilik) imtixan bag'darlamasi
h'a'm bahalaw kriteriyasina 2- qosimsha

«Kompoziciya» pa'ni boyinsha kasiplik (do'retiwshilik) imtixan
metodikaliq ko'rsetpesinen

ULGI

Waziypa : Berilgen tema boyinsha úlgiler.

